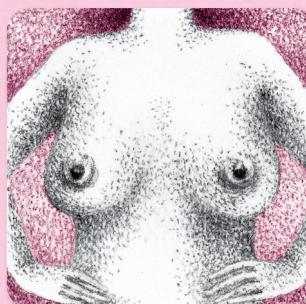
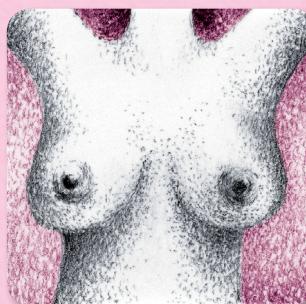
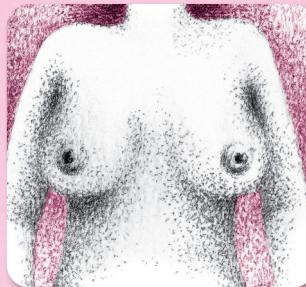

PRED ZRKADLOM ...

Všímaj si zmeny na prsníkoch v nasledujúcich polohách: ruky voľne spustené pozdĺž tela, ruky za hlavou, vbok a v predklone, keď ruky visia voľne pozdĺž tela.

Všímaj si farbu kože, či koža nie je vráskavá, stiahnutá, či sa bradavka nevŕťahuje do prsníka.

Po prehmataní prsníkov skús jemným tlakom na bradavku, či z nej niečo vytieká.

Každú zmenu na prsníkoch konzultuj so svojim gynekológom!

Podel' sa s touto informáciou aj s inými ženami zo svojho okolia!

Tento leták vznikol v spolupráci s Preventívnym centrom Onkologického ústavu sv. Alžbety, s.r.o. Heydukova ulica 10, Bratislava

www.europadonna.sk

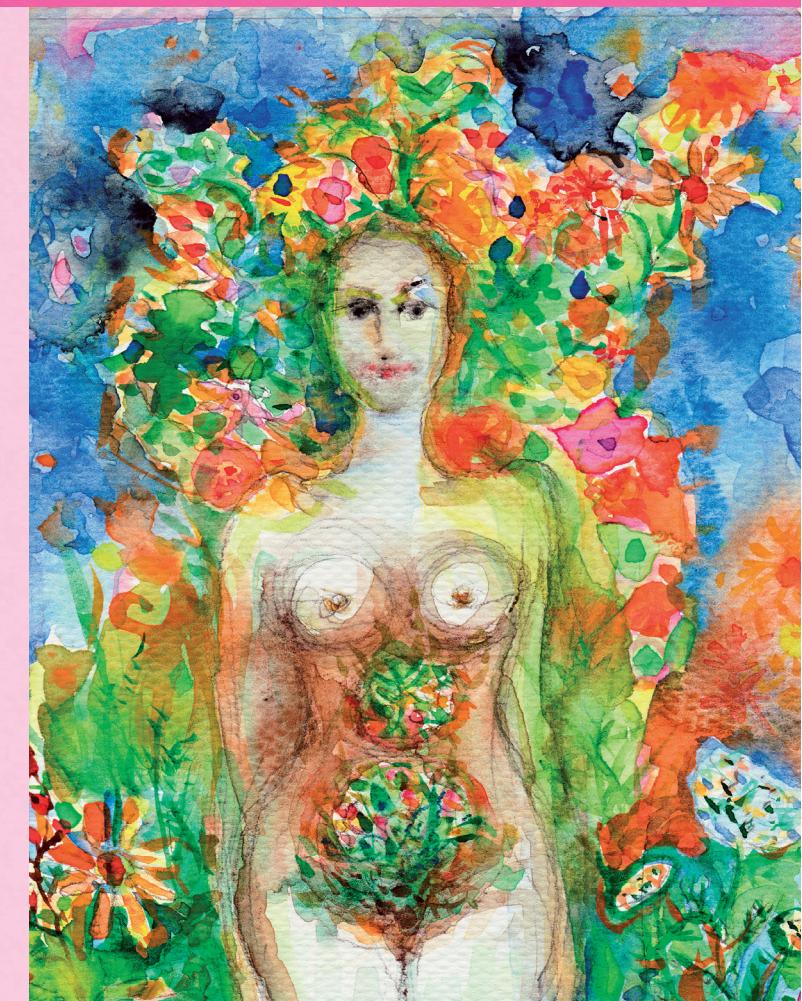
www.ruzovastuzka.sk

Publikáciu podporil Nadačný fond Dell v Nadácii Pontis

SAMOVYŠETROVANIE PRSNÍKOV

Titulka ilustrácia : © Akad. mal. Jitka Bezúrová; Ilustrácie: © Akad. mal. Martin Augustin

KEDY VYHLADAŤ LEKÁRA

Ak zistíte niektorý z uvedených príznakov, zverte sa svojmu gynekológovi a žiadajte vyšetrenie prsníkov, ženy do 40. r. života – sonografické vyšetrenie, ženy nad 40 r. života – mamografické – na rádiodiagnostickom oddelení vašej nemocnice.

Asimetria prsníkov

Žiadna, ani zdravá žena nemá oba prsníky rovnaké. Pozornosť treba venovať ZMENÁM na prsníku (bez dôvodné zväčšovanie, zmenšovanie).

Zhrubnutie kože prsníka

Zhrubnutie kože, začervenanie, či s bolestou, alebo bez bolesti, alebo fliačik kože charakteru pomarančovej kôrky, vpáčená alebo vpadnutá bradavka.

**Nie každá zmena,
ktorú zistíte na prsníku
je zmenou oznamujúcou
vznik rakoviny.**

Výtok z bradavky

Potlačením dvorca za bradavkou pravidelne vytlačíte kvapku alebo aj viac bledej, bledo-zelenej, červenej, hnedej, čiernej alebo krvavej tekutiny (upozornenie: tlak nemá byť násilný ani bolestivý).

Nerovnaká výška uloženia prsníkov

na jednej strane sa javí byť prsník vyššie uložený (a doteraz nebol).

Vláhovanie alebo „zjamkovatenie“ kože prsníka

Pri pohyboch rukami sa koža na prsníku vľahuje (ako keby bola o niečo prichytená), alebo sa vytvárajú viaceré drobné prieplinky, ktoré tam predtým neboli.

Zmnoženie žľazy alebo hrčka

Pri samovyšetrení máte pocit, že je prsník na jednom mieste zrazu tuhší, plnší, alebo ste si nahmatala hrčku, ktorá tam predtým nebola (a tieto zmeny po nasledujúcej menštriacii pretrvávajú).

**Ale:
vyšetriť prsníky treba
v týchto prípadoch vždy!**

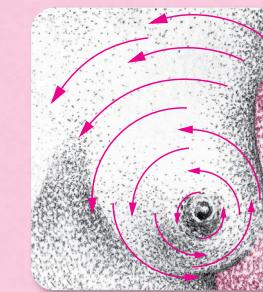
PRETOŽE NÁM NA TEBE ZÁLEŽÍ

Odporučame vykonávať samovyšetrovanie prsníkov pravidelne každý mesiac (tie, čo majú menštráciu – hned po jej skončení).

... pri sprchovaní, kúpaní a poležiačky.

Bruškami stredných troch prstov si vyšetri každý prsník krúživými pohybmi smerom k bradavke.

Nebolestivými drobnými krúživými pohybmi si prehmataj celý prsník, prvýkrát jemným tlakom povrchové časti, druhýkrát výraznejším tlakom na prehmatanie hlbších častí.

Sústred' sa aj na oblasť pod kľúčnou kostou a pazuchy. Všimaj si každé zhrubnutie alebo hrčky, ktoré pri predchádzajúcich vyšetreniach neboli prítomné.

Ďalšie odporúčania sú na druhej strane